

**ELKERÜLHETETLEN SORS? – AZ
AFGANISZTÁNI VÁLSÁG MIGRÁCIÓS
KILÁTÁSAI**

Migrációkutató Intézet

Gyorselemzés

Kovács Blanka – Sayfo Omar

2021/13

2021.08.19.

Gyorselemzések 2021/13

ELKERÜLHETETLEN SORS? – AZ AFGANISZTÁNI VÁLSÁG

MIGRÁCIÓS KILÁTÁSAI

A Migrációkutató Intézet legújabb gyorselemzésében azt vizsgálja, hogy milyen hatással lehet az Afganisztánban kialakult válság az országból történő elvándorlásra, milyen kihívásokkal néznek szembe a környező és főbb tranzit államok, illetve milyen eszközei vannak az európai országoknak arra, hogy megakadályozzák a 2015-ös migrációs válság megismétlődését. A menekültek/migránsok későbbi tényleges számát három nagy tényező befolyásolja: a tálibok ígéreteinek be-, illetve be nem tartása, a biztonsági helyzet alakulása, valamint a gazdasági kilátások. A nemzetközi közösségnek komoly feltételekhez (terrorizmus elleni küzdelem, belső biztonság szavatolása stb.) kell kötnie az országnak és a tálib vezetésnek nyújtandó humanitárius és egyéb pénzügyi segítséget, valamint messzemenően támogatnia kell a szomszédos országokat – elsősorban Pakisztánt és Iránt – a külföldre menekülők befogadásában.

Bevezetés

A korábbi ígéreteknek megfelelően a szövetséges csapatok május 1-jén megkezdték a kivonulást Afganisztánból. Ezzel párhuzamosan a Taliban Mozgalom általános offenzívát hirdetett az afgán kormányerőkkel szemben. Az ország számos pontján megnövekedett az erőszak mértéke, valamint a civil áldozatok száma,¹ és a szakértői előrejelzésekkel ellentétben a tálibok már a kezdetektől jelentős katonai sikereket értek el. A bejelentés idején a Pentagon még azzal számolt, hogy az afgán kormány 6–8 hónapig képes lesz megtartani a hatalmát és megvédeni a lakosságot. Két héttel ezelőtt a becslések már csupán 90 napról szóltak, arra viszont senki nem számított, hogy a tálibok az első tartományi székhely elfoglalása² után mindössze kilenc nappal az ország fővárosába, Kabulba is bevonulnak.³

¹ Az ENSZ afganisztáni támogató missziójának jelentése szerint 2021 első félévében 5 183 közvetlen áldozata volt a fegyveres konfliktusnak. UNAMA 2021

² VOA NEWS 2021a

³ AL JAZEERA 2021a

Gyorselemzések 2021/13

Az afganisztáni misszió eredményessége részleges: a bevonulás eredeti célját végrehajtották – likvidálták az al-Kaida számos magasrangú vezetőjét, köztük Oszama bin Ladent, és megroppantották a terrrorszervezet erejét – az ország stabilizálása és demokratizálása viszont az amerikai és szövetséges katonák jelenléte és rengeteg anyagi ráfordítás ellenére sem sikerült.⁴ A kivonulás gondolata már az Obama-adminisztráció idején megfogalmazódott, de annak előkészületei csak Donald Trump elnöksége alatt kezdődtek meg. 2020 februárjában az Egyesült Államok megállapodást kötött a tálibokkal: a kontingens katonáit kivonják Afganisztánból, amennyiben a tálibok eleget tesznek a külföldet célzó terrorizmus megakadályozására tett ígéretüknek, valamint béketárgyalásokba kezdenek az afgán kormánnyal.⁵ A kocka tehát el lett vetve, a Biden-adminisztrációt mindössze a felkészületlen és gyors kivonulás miatt lehet hibáztatni. Az elnök hétfői nyilatkozatában a kialakult helyzetért mégis az afgán felet hibáztatta, mondván nem kérheti a nemzetközi szövetség katonáit, hogy harcoljanak valamiért, „amiért maga az afgán hadsereg sem harcol”. Nyilatkozatát azzal zárta, hogy ő a negyedik amerikai elnök, akinek dolga van az afganisztáni háborúval, és „nem fogja átadni azt egy ötödiknek”.⁶

A tálib hatalomátvételt megelőző offenzíva miatt becslések szerint többszáz ezer ember hagyta el otthonát.⁷ Sokuk a kormányban bízva Kabul felé vette az irányt, így a fővárosban több tízezer (egyelőre belső) menekült tartózkodik.

A tálibok ígéretei – a menekültek számát befolyásoló tényezők

A menekültek későbbi tényleges számát három nagy tényező befolyásolja: a tálibok ígéreteinek be-, illetve be nem tartása, a biztonsági helyzet alakulása, valamint a gazdasági kilátások.

A Taliban Mozgalom az offenzíva előtt, illetve győzelme után is megígérte, hogy valamennyi volt állami tisztségviselő és a katonai missziót segítő állampolgár amnesztiát kap,⁸ valamint azt, hogy a diplomáciai képviselők zavartalanul működhetnek tovább.⁹ Ígéretet tettek továbbá az ország belső rendjének fenntartására a *saría* alapján, amely az afgán lakosság és a nemzetközi közösség körében egyaránt aggodalmat

⁴ BUSINESS INSIDER 2021

⁵ THE NEW YORK TIMES 2021a

⁶ THE GUARDIAN 2021

⁷ Nincs pontos adat az Afganisztánban tartózkodó belső menekültek számáról.

⁸ AL JAZEERA 2021b

⁹ Ibid.

Gyorselemzések 2021/13

váltott ki. 1996 és 2001 között tartó kormányzásuk során ugyanis a tálibok szélsőségesen értelmezték az iszlám forrásszövegeit. Az elmúlt húsz évben azonban a defenzívába szorult tálibok felhagytak korábbi gyakorlataikkal, és az általuk ellenőrzött területeken a korábbinál nagyobb teret adtak a helyi társadalmi és kulturális gyakorlatok érvényesülésének. Az iszlamisták célja a nemzetközi legitimitás megszerzése, amelynek érdekében a nők jogainak biztosítását és sajtószabadságot ígérnek.¹⁰ Ígéretük szerint az „iszlám törvény” kereteit betartva¹¹ a nők tanulhatnak és dolgozhatnak, elhagyhatják a burka viselését, a magánkézben álló sajtóorgánumok pedig megőrizhetik függetlenségüket.

Habár a nemzetközi médiafigyelem a nők várható helyzetére irányul, a vallási és/vagy etnikai kisebbségek helyzete is komoly problémát jelent Afganisztánban, ahol a szunnita tálibok az elmúlt évtizedekben számtalan atrocitást követtek el – főként – a síita hazara népcsoport ellen. Amennyiben az őket érő szisztematikus megkülönböztetés és erőszak fokozódik, várhatóan nagy számban hagyják majd el az otthonukat jelentő Hazarajat régiót.

A menekültek számát nagyban befolyásolja az általános biztonsági helyzet alakulása is. A táliboknak egyelőre nincs elegendő emberi erőforrásuk a közrend fenntartására az ország minden pontján. A lokális hatalmi vákuumok nyomán az ország számos pontjáról érkeztek hírek az előző kormány munkatársai elleni támadásokról, valamint vagyon elleni bűncselekményekről, ugyanakkor az utóbbit a tálibok súlyosan büntetik.

Fontos megjegyezni, hogy a közbiztonság számos városban – köztük Kabulban – a tálib bevonulás előtt is rossz volt.¹² A jelenlegi érzékeny politikai helyzetben viszont problémát okoz a dezinformáció és a közösségi médiában zajló álhírterjesztés, melyek elsősorban az előző kormány támogatóiban okoznak félelmet. A helyzetről nemzetközileg kialakuló képet torzítja az is, hogy míg a tálibok és szimpatizánsaik külföldre irányuló kommunikációja kezdetleges, addig az előző kormány – nyugati vagy egyéb menekültstátusz megszerzésében érdekelt – támogatói hatásosan közvetítik helyzetértékelésüket a nemzetközi médiának.

A menekültek várható számának prognózisában legalább ennyire fontos tényező az ország gazdasági helyzetének alakulása. Az Ashraf Gháni-vezette kormány bukásával annak tágabb klientúrája elvesztette a

¹⁰ AL JAZEERA 2021c

¹¹ Egyelőre nem ismert, hogy a gyakorlatban ez pontosan mit fog jelenteni.

¹² OFFICE OF THE COMMISSIONER GENERAL FOR REFUGEES AND STATELESS PERSONS 2020

Gyorselemzések 2021/13

megélhetését. Az eddig – helyi viszonylatban – jólétben élő százezrek számára vonzó alternatíva lehet a migráció. Természetesen sok múlik azon is, hogy az új rezsím mennyire hatékonyan tudja továbbműködtetni az afgán gazdaságot: bár az extrém alacsony jövedelem, a magas munkanélküliség és az ezek miatti kiterjedt általános szegénység már jelenleg is komoly társadalmi problémák forrása, kétségtelenül e mutatók is ronthatók.

A tálib hatalomátvétel ráadásul egy gazdaságilag érzékeny időszakban következett be. Afganisztán lakosságának 44%-a él a mezőgazdaságból, így a helyi viszonylatban is szokatlanul nagy szárazság miatt az elmúlt években milliók megélhetése került veszélybe.¹³ Mindeközben a Covid-járvány nyomán a szegénységi ráta 54%-ról 70%-ra nőtt, a lakosság fele napi 1,14 dollárnál alacsonyabb összegből él.¹⁴ Az ENSZ adatai alapján jelenleg a lakosság körülbelül egyharmadának nem biztosított az ételmezése,¹⁵ jelentős a vízhiány és a szárazság, ami nem csupán a mezőgazdaságra, de az állattartásra és ezáltal az afgán lakosság nagy részének munkát adó bőrművességre és szőnyegszövésre is negatív hatással van. A nemzetközi segélyprogramok leállása humanitárius válságot eredményezhet, amelynek nyomán további népmozgások várhatóak.

Az Európai Unió viszonya a kialakult helyzethez

Az Európai Uniót, mint a világ szinte valamennyi hatalmát, váratlanul érte a tálibok rendkívül gyors és látványos hatalomátvétele. Egyelőre bizonytalan, hogy az Európai Unió és az egyes tagországok elismerik-e a megalakuló tálib kormányt, illetve milyen kapcsolatokat kívánnak majd fenntartani azzal.¹⁶

Az Ashraf Gháni-vezette kormány bukásával semmissé vált a 2016-ban Brüsszel és Kabul között kötött, majd 2020-ban újra tárgyalt „Közös út előre” (*Joint Way Forward*) elnevezésű megállapodás, mely az Európában tartózkodó, menekültstátuszra nem jogosult afgán állampolgárok hazaküldését volt hivatott szabályozni.¹⁷ A tálib hatalomátvételt megelőzően az afgán kormány kérésére az Európai Unió egyes tagállamai leállították a lejárt tartózkodási engedéllyel rendelkező, illetve menekültstátuszra nem jogosult afgán migránsok hazatelepítését: többek között Németország, Dánia és Hollandia is így járt el.¹⁸ Diplomáciai

¹³ RELIEF WEB 2021 g

¹⁴ BORGES PROJECT 2021

¹⁵ WORLD FOOD PROGRAMME 2021

¹⁶ EURO NEWS 2021

¹⁷ STATEWATCH 2021

¹⁸ Úgy, hogy pár nappal korábban – három másik tagállammal közösen – levélben kérték az Európai Bizottságot, hogy folytatódjanak a repatriálások Afganisztánba.

Gyorselemzések 2021/13

kapcsolatok és megfelelő egyezmények híján az európai menedékre nem jogosult afgánok kitoloncolására nincs lehetőség, harmadik fogadó országokkal pedig egyelőre nem zajlanak hivatalos tárgyalások.

Noha a NATO-szövetséges európai országok katonai lehetőségei immár elégtelenek arra, hogy nyomást gyakoroljanak a tálibokra, számos diplomáciai és gazdasági eszköz áll rendelkezésükre érdekeik érvényesítésére.

A tálib kormány elsődleges célja a nemzetközi legitimitás megszerzése. Teljes izolációjukra nincs lehetőség, miután a régió két meghatározó hatalma, Oroszország¹⁹ és Kína²⁰ is jó diplomáciai kapcsolatot kíván kiépíteni az iszlamistákkal, akiket a környező országok is Afganisztán legitim vezetőiként ismernek el. Az Európai Unió és az európai országok számára idővel megkerülhetetlen lesz a tálibokkal való diplomáciai kapcsolatok kialakítása, amennyiben mérsékelni szeretnék a migrációt elősegítő tényezőket, vagyis szavatolni kívánják a korábban kormánypárti lakosság védelmét, illetve közvetlen befolyást akarnak szerezni a segélyek megfelelő célbajuttatásában.

Az Európai Uniónak gazdasági eszközök is rendelkezésére állnak. 2020-ban Afganisztán GDP-jének 42,9%-át tették ki a nemzetközi segélyek, a legnagyobb donorok nyugati országok voltak, az Európai Unió segélyezési listájának első helyén pedig Afganisztán állt.²¹ A tálib kormányzat számára belső legitimitációja szempontjából is fontos a gazdaság stabilizálása. A források elapadása szükségszerűen a gazdasági helyzet romlását, a társadalmi feszültségek növekedését, ezáltal a migrációs kedv fokozódását eredményezi.

Jelenleg egymás után jelentik be az államok, hogy a katonai missziót segítő afgán menekülteket és hozzátartozóikat befogadják. Az így Európába érkező afgán menekültek, akik Afganisztán mindkét hivatalos nyelvét, valamint az angol nyelvet is beszélik, segíthetik a hatóságokat az Európába később egyénileg eljutó afgánok menekültügyi eljárásának lefolytatása során (csökkentve a visszaélések és a jogsértések lehetőségét).

A frontországok: Pakisztán és Irán

Az afgán helyzetből adódó migrációs nyomás elsősorban a környező országokra, azon belül Pakisztánra és Iránra nehezedik majd, melyek a világon szétszóródott afgán menekülteknek már most is 90%-át szállásolják

¹⁹ REUTERS 2021a

²⁰ FRANCE24 2021

²¹ WORLD BANK

Gyorselemzések 2021/13

el.²² Iránban hivatalosan 2 millió, becslések szerint 3-4 millió, Pakisztánban regisztráltan 1,5 millió, becslések szerint 3 millió afgán menekült él. Iránnak 921, Pakisztánnak 2 670 kilométeres, sivatagos és hegyvidéki területeken áthaladó határszakasza van Afganisztánnal, melynek lezárása lehetetlen. A kialakult helyzet nyomán Irán bejelentette, hogy menekülttáborokat hoz létre a határ közelében.²³ Pakisztán korábban elzárkózott ettől.²⁴ A két gazdasági nehézségekkel küzdő országban jelenleg is társadalmi feszültségeket okoz az afgán menekültek jelenléte. A menekültek számának gyarapodásával járó feszültségeket Teherán és Iszlámábád úgy tudják mérsékelni, ha a frissen érkezőket a helyi lakosságtól a lehető legjobban elszeparálva, a határhoz a lehető legközelebb szállásolják el. Ennek költségeire azonban szűkös források állnak rendelkezésükre. Ha Irán és Pakisztán nem kapnak külső segítséget a menekülthelyzet kezeléséhez, nem lesznek érdekeltek az újonnan érkezők befogadásában. Érdeemes megjegyezni, hogy a 2015-ös, Európába irányuló migrációs hullámhoz nagyban hozzájárult, hogy a pakisztáni kormány az afgán menekültek helyzetét megnehezítő intézkedéseket hozott,²⁵ az Európai Unió pedig csökkentette a Pakisztánban tartózkodó afgánok megsegítésére folyósított segélyeket.²⁶

Angela Merkel az afgán főváros elfoglalását követően bejelentette, hogy az Európai Unió nem követheti el a 2015-ös hibát, tehát nem fogadhat be korlátlan számban menekülteket, és arra kell törekednie, hogy azokat az otthonukhoz a lehetőleg legközelebb fogadják be. A német kancellár emellett EU-csúcs összehívást is felvetette, melynek célja az érintett szomszédos országok, elsősorban Pakisztán közösen történő megsegítése.²⁷ Az Iránnal folytatott tárgyalások ennél várhatóan nagyobb diplomáciai erőfeszítéseket igényelnek majd, mivel a 2021 júniusában megválasztott konzervatív vezetés a migráns kártyát várhatóan az atomalku új alapokra helyezésének és egyes szankciók feloldásának a kikényszerítésére használja majd fel.

A legfontosabb tranzitország: Törökország

Törökországban a tálib hatalomátvétel előtt 2–600 ezer afgán migráns tartózkodott.²⁸ A török kormány őket – a sírekkkel ellentétben – nem tekinti menekülteknek, státuszuk így bizonytalan. Az országban az elmúlt években súlyos társadalmi feszültségeket okozott a 3,6 millió szíriai menekült jelenléte, ami nagyban

²² UNHCR 2021

²³ IRAN INTERNATIONAL 2021

²⁴ VOA NEWS 2021b

²⁵ THE NEW YORK TIMES 2021b

²⁶ REUTERS 2021b

²⁷ DW 2021

²⁸ ECONOMIST 2021

Gyorselemzések 2021/13

hozzájárult ahhoz, hogy a 2002 óta hatalmon lévő AKP a 2019-es helyhatósági választásokon elveszített számos nagyvárost, köztük Isztambult.²⁹ A Covid-járvány nyomában járó gazdasági nehézségek miatt a feszültségek tovább nőttek. Ilyen körülmények között a kormány részéről nincs politikai akarat újabb menekültek befogadására.

2020-ban 105 ezer afgán kísérelt meg illegális határátlépést Irán felől, ebből a török hatóságok 55 ezret megakadályoztak. Július utolsó heteiben naponta 2-3 ezer afgán érkezett. A migrációs nyomás fokozódására válaszul Ankara július végén bejelentette, hogy az Iránnal közös, 295 kilométeres határszakaszán teljes hosszában modulokból álló fal épít, melynek első, 64 kilométeres szakasza az év végére készül el.

Az Európai Unióval kötött 2016-os migrációs paktum értelmében Törökország éveken át hatékonyan tartóztatta fel az Európába igyekvő migránsokat.³⁰ Ha viszont az Afganisztán felőli migrációs nyomás tovább nő, Ankara várhatóan felmelegíti majd az egyezség újratárgyalásának ügyét, és újabb források folyósítását fogja kérni az Európai Uniótól.

Konklúzió

Az Afganisztánban kialakuló új humanitárius válsághelyzet jelentős nyomást helyez a nemzetközi közösségre. Egy olyan új percepcióra volna szükség, amely a diplomáciai, jogi és gazdasági eszköztár segítségével együttműködővé teszi a tálibokat. A kormány- és államelismerés, valamint a nemzetközi segélyek folyósításának feltételévé kell tenni a terrorizmus elleni küzdelmet, az alapvető emberi jogok tiszteletben tartását, valamint a nemzetközi drogkereskedelem visszafogását. A nemzetközi közösségnek emellett hathatós segítséget kell nyújtania Afganisztán szomszédos országainak a migráció kezelésére, valamint hatékonyabbá kell tennie a menekültügyi szabályozási rendszert, hiszen az jelenlegi formájában alkalmatlan egy tömeges menekült-/migrációs hullám kezelésére. Utóbbit mindenképp érdemes elkerülni, hiszen 2015-ben az EU is megtapasztalta, hogy mivel jár egy ilyen helyzet.

²⁹ BBC 2021

³⁰ A tavaly február végi határnyitást követően a Covid-válság miatt Ankara ismét lezárta a török-görög határt, amelyet azóta a görögök is viszonylag hatékonyan védenek.

Gyorselemzések 2021/13

Hivatkozások:

AL JAZEERA (2021a): *Taliban enters Afghan presidential palace after Ghani flees*. 2021.08.15. Forrás: <https://www.aljazeera.com/news/2021/8/15/taliban-continues-advances-captures-key-city-of-jalalabad> (Megtekintve: 2021.08.16.)

AL JAZEERA (2021b): *Taliban offers amnesty, promises women's rights and media freedom*. 2021. 08.17. Forrás: <https://www.aljazeera.com/news/2021/8/17/evacuation-flights-resume-as-biden-defends-afghanistan-pullout> (Megtekintve: 2021.08.17.)

AL JAZEERA (2021c): *Taliban says will respect women's rights, press freedom*. 2021.08.17. Forrás: <https://www.aljazeera.com/news/2021/8/17/taliban-says-will-respect-womens-rights-press-freedom> (Megtekintve: 2021.08.17.)

BBC (2021): *Erdogan's party suffers blow after Istanbul re-run poll defeat*. 2019.06.24. Forrás: <https://www.bbc.com/news/world-europe-48739256> (Megtekintve: 2021.08.16.)

BORGEN PROJECT (2021): *Facts on Foreign Aid Efforts in Afghanistan*. 2021.02.10. Forrás: <https://borgenproject.org/foreign-aid-efforts-in-afghanistan/> (Megtekintve: 2021.08.17.)

DW (2021): *Merkel on Afghanistan – 'Bitter, dramatic and terrifying'*. 2021.08.16. <https://www.dw.com/en/merkel-on-afghanistan-bitter-dramatic-and-terrifying/a-58880437> (Megtekintve: 2021.08.16.)

EURO News (2021): *Which countries in Europe are pulling embassy staff out of Kabul?* 2021.08.13. Forrás: <https://www.euronews.com/2021/08/13/which-countries-in-europe-are-pulling-embassy-staff-out-of-kabul> (Megtekintve: 2021.08.17.)

FRANCE24 (2021): *China says ready for 'friendly relations' with Taliban after rout*. 2021.08.16. Forrás: <https://www.france24.com/en/live-news/20210816-china-says-ready-for-friendly-relations-with-taliban-after-rout> (Megtekintve: 2021.08.17.)

IRAN INTERNATIONAL (2021): *Iran Sets Up Camps Along Afghan Border To Receive Refugees*. 2021.08.15. Forrás: <https://iranintl.com/en/iran-in-brief/iran-sets-camps-along-afghan-border-receive-refugees> (Megtekintve: 2021.08.18.)

LOSEY, Stephen (2021): *The war in Afghanistan has cost the US 2.26 trillion dollars, and the bill will keep rising even after last US troops leave*. 2021.04.17. Forrás: <https://www.businessinsider.com/the-war-in-afghanistan-has-cost-the-us-226-trillion-2021-4> (Megtekintve: 2021.08.17.)

Gyorselemzések 2021/13

- OFFICE OF THE COMMISSIONER GENERAL FOR REFUGEES AND STATELESS PERSONS (2020): *Afghanistan. Security Situation in Kabul City.* 2020.04.08. Forrás: https://www.cgvs.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_afghanistan_security_situation_in_kabul_city_20200408.pdf?fbclid=IwAR24TGgwGHI0WXcXy8vAPa2QAIjh5g3V4vflNLEhdaPJZB0svlJzQJmMZHs (Megtekintve: 2021.08.17.)
- RELIEFWEB (2021): *Afghanistan: Drought.* Forrás: <https://reliefweb.int/disaster/dr-2021-000022-afg> (Megtekintve: 2021.08.17.)
- REUTERS (2021a): *Russia in contact with Taliban via embassy in Kabul – diplomat.* 2021.08.16. Forrás: <https://www.reuters.com/world/asia-pacific/russia-will-evacuate-some-embassy-staff-afghanistan-official-2021-08-16/> (Megtekintve: 2021.08.18.)
- REUTERS (2021b): *Refugees in Pakistan hit by aid cuts as Europe crisis drains funds.* 2015.10.13. Forrás: <https://www.reuters.com/article/us-pakistan-refugees-europe-idUSKCN0S71T320151013> (Megtekintve: 2021.08.16.)
- STATEWATCH.ORG (2020): *Extension of the Joint Way Forward on Migration Issues between Afghanistan and the EU.* 2020.07.03. Forrás: <https://www.statewatch.org/media/1384/eu-council-joint-way-forward-afghanistan-renewal-9233-20.pdf> (Megtekintve: 2021.08.17.)
- THE ECONOMIST (2021): *Afghan Refugees are reaching Turkey in greater numbers.* 2021.07.31. Forrás: <https://www.economist.com/europe/2021/07/31/afghan-refugees-are-reaching-turkey-in-greater-numbers> (Megtekintve: 2021.08.17.)
- THE GUARDIAN (2021): *Biden's speech on Afghanistan was resolute, but lacked contrition or humility.* 2021.08.17. Forrás: <https://www.theguardian.com/us-news/2021/aug/17/joe-biden-speech-afghanistan-analysis> (Megtekintve: 2021.08.18.)
- THE NEW YORK TIMES (2021a): *Taliban and U.S. Strike Deal to Withdraw American Troops From Afghanistan.* 2020.02.29. Forrás: <https://www.nytimes.com/2020/02/29/world/asia/us-taliban-deal.html> (Megtekintve: 2021.08.16.)
- THE NEW YORK TIMES (2021b): *Refugees are pushed to exits in Pakistan.* 2015.02.24. Forrás: <https://www.nytimes.com/2015/02/24/world/asia/refugees-are-pushed-to-exits-in-pakistan.html> (Megtekintve: 2021.08.16.)
- TOLO News (2021?): *At Least 10 People Killed in Chaos at Kabul Airport.* 2021.08.16. Forrás: <https://tolonews.com/index.php/afghanistan-174254> (Megtekintve: 2021.08.17.)

Gyorselemzések 2021/13

WORLD BANK: *Afghanistan*. Forrás: <https://www.worldbank.org/en/country/afghanistan/overview>
(Megtekintve: 2021.08.16.)

UNHCR (2021): *Onward Movements of Afghan Refugees*. Forrás:
<https://reporting.unhcr.org/sites/default/files/UNHCR%20Statistical%20Fact%20sheet%20-%20Onward%20movements%20of%20Afghan%20refugees%20January%20-%20February%202021.pdf> (Megtekintve:
2021.08.16.)

VOA NEWS (2021b): *Pakistan Refuses to Host Additional Afghan Refugees*. 2021.07.13. Forrás:
<https://www.voanews.com/south-central-asia/pakistan-refuses-host-additional-afghan-refugees>
(megtekintve: 2021.08.18.)

WORLD FOOD PROGRAMME (2021): *Acute food insecurity soars to five-year high warns Global Report on Food Crisis*.
2021.05.05.) Forrás: <https://www.wfp.org/news/acute-food-insecurity-soars-five-year-high-warns-global-report-food-crises> (Megtekintve: 2021.08.18.)

Gyorselemzések 2021/13

A Migrációkutató Intézet elektronikus kiadványsorozata

Kiadó: **Migrációkutató Intézet**

A kiadó elérhetősége: H-1518 Budapest, Pf. 155.

Tel.: +36 1 372 0191

E-mail: info@migraciokutato.hu

© Kovács Blanka – Sayfo Omar, 2021

© Migrációkutató Intézet, 2021

Sorszám: 2021/13